

DEĞERLER EĞİTİMİNDE İZCİLİĞİN ÖNEMİ VE EĞİTSEL DEĞERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Hasan DAM*

Makale Bilgisi

Makale Türü: Araştırma Makalesi, **Geliş Tarihi:** 30 Haziran 2020, **Kabul Tarihi:** 15 Eylül 2020, **Yayın Tarihi:** 30 Eylül 2020, **Atf:** Dam, Hasan. "Değerler Eğitiminde İziciliğin Önemi Ve Eğitsel Değeri Üzerine Nitel Bir Araştırma". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 20/2 (Eylül 2020): 727-754.

<https://doi.org/10.33415/daad.760422>

Article Information

Article Types: Research Article, **Received:** 30 June 2020, **Accepted:** 15 September 2020, **Published:** 30 September 2020, **Cite as:** Dam, Hasan. "A Qualitative Research on The Importance and Educational Value of Scouting in Values Education". *Journal of Academic Research in Religious Sciences* 20/2 (September 2020): 727-754.

<https://doi.org/10.33415/daad.760422>

Öz

İzcilik, gönüllü, politik olmayan, uluslararası, üniformalı, çeşitli yaş gruplarında ki gençlerin zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal, duygusal ve karakter gelişimine katkıda bulunan eğitimsel bir gençlik faaliyetidir. Bu çalışmanın amacı, izcilik hareketinin, değerler eğitimindeki önemini ve eğitsel değerini ve çocuklara kazandırdığı temel değerleri, izci lideri öğretmenlerin deneyimleri ve görüşlerine dayalı olarak ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini farklı illerde görev yapan 43 izci lideri oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, izciliğin okul eğitimini desteklediğini, çocukların ve gençlerin fiziksel, sosyal, psikolojik, duygusal ve ahlaki gelişimlerine önemli katkılar sağladığını ve değerler eğitiminde oldukça etkili bir faaliyet olduğunu göstermiştir. İzcilik çalışmalarının öğrencilere; sevgi,

* Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Din Eğitimi Anabilim Dalı, hasan.dam@omu.edu.tr, Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0001-7975-3096>

saygı, arkadaşlık, zararlı alışkanlıklardan uzaklaşma, doğruluk, sabır, dürüstlük, yardımlaşma ve paylaşma, sorumluluk bilinci, vatan ve millet sevgisi, cesaret, özgüven, disiplin, ekip ruhu, temizlik ve çevre bilinci gibi temel değerleri kazandırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Değerler Eğitimi, İzcilik, Değerler.

A Qualitative Research on The Importance and Educational Value of Scouting in Values Education

Abstract

Scouting is defined as voluntary, non-political, international, uniformed educational youth movement that contributes to the cognitive, physical, social, emotional, spiritual and character progress of variety groups of children and youngsters. The main purpose of this study is to draw attention to the importance and educational value of the scouting movement in values education and the basic values it brings to children based on the experiences and opinions of the scout leader teachers. The sample of the study consists of 43 scout leaders working in different provinces. The data of the research was obtained through a structured interview form developed by the researcher. Descriptive analysis method was used to analyze the data. The results showed that scouting supports school education, contributes significantly to the physical, social, psychological, emotional and moral development of children and young people and is a very effective activity in values education. In this study, it was determined that scouting studies gave students basic values such as love, respect, friendship, distancing from harmful habits, loyalty to family, truthfulness, patience, honesty, helping and sharing, sense of responsibility, love of homeland and nation, courage, self-confidence, discipline, team spirit, cleanliness and environmental awareness.

Keywords: Religious Education, Values Education, Scouting, Values.

1. Giriş

Yapısı ve işlevleri bakımından birçok disiplinin konusu olan değerler¹, bir şeye önem kazandıran ölçü², insanlara yol gösteren düzenleyicilerdir. ³ Değerler, bir toplum içerisinde veya bir inanç ve ideoloji içerisinde insanlar tarafından kabul edilmiş, benimsenmiş ve yaşatılmakta olan toplumsal, insani, ideolojik veya ilahi kaynaklı her türlü görüş, düşünüş, davranış, kural ve kıymetlerdir.⁴

Değerler, bir toplumun kendi varlık, birlik, işleyiş ve devamını sağlamak ve sürdürmek için önemlidir. Bu nedenle, her ülke, top-

¹ Recep Kaymakcan, "Değer Kavramı ve Gençlerin Dini Değerleri", *Eğitime Bakış*, 6/18, (2010), 10.

² <http://tdkterim.gov.tr/bts/>

³ Erol Güngör, *Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar* (Ankara: Ötüken, 1998), 27-28.

⁴ Nazmi Avcı, *Toplumsal Değerler ve Gençlik* (Ankara: Siyasal Kitabevi, 2007), 18

lumunun yaşam felsefesine, ihtiyaçlarına ve yetiştirmek istediği insan modeline uygun olarak eğitim sistemini oluşturur ve öğretim programlarını bu doğrultuda hazırlar. Toplumsal bütünlük ve huzurun sürdürülebilmesi, ancak değerlerin yeni nesillere aktarılması ile mümkündür. Değerlerden arınmış bir eğitim düşünülemez. Bu nedenle, eğitimin hedeflerinden biri, toplumun ortak değerlerini yeni yetişen nesillere aktarmak ve öğretmektir. Zira bir toplumun geleceği, iyi yetişmiş ve sağlam, üstün karakterli kişilerin varlığına bağlıdır.⁵ Milli Eğitim Temel Kanununda, “Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları” başlığı altında, öğrencilere kazandırılması gereken bazı insani değerlerden söz edilmektedir. Bu açıdan Türk milli eğitiminin genel amaçlarına bakıldığında genel hatlarıyla; *milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını ve milletini seven, vatanına karşı görev ve sorumluluklarını yerine getiren; beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişilik ve karaktere sahip, başkalarının haklarına saygılı, ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek iş görme becerisi kazanmış, hayata uyum sağlayabilen, hem kendilerini mutlu kılacak hem de başkalarının mutluluğuna katkı sağlayabilen bireyler* yetiştirmenin hedeflendiği görülmektedir.⁶

Milli eğitim bakanlığı yenilenen öğretim programlarında değerlere ve değerlerin öğretimine merkezi bir yer vermiştir. Değerler, öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamı olarak değerlendirilmiş, değerlerle ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmek eğitim sisteminin temel amacı olarak belirtilmiştir.⁷

Temel insani değerlerin zayıfladığı veya bu değerlerin yeterince önemsenmediği düşüncesi gerek akademik yayınlarda gerekse yazılı ve görsel medyada sıklıkla dile getirilmektedir. Önceleri belirli bölgelerde görülen ahlaki yozlaşmalar ve sorunlar küreselleşmenin etkisiyle tüm dünyayı hızlı bir şekilde etkiler hale gelmiştir. Öyle ki bireysel nitelikli ve dar kapsamlı sorunlar toplumsal nitelikli sorunlara, bunlar da küresel nitelikli sorunlara yol açar olmuştur.⁸ Bilim-

⁵ Hayati Hökelekli, *Değerler Psikolojisi ve Eğitimi* (İstanbul: Timaş, 2011), 288.

⁶ <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> (04.06.2020 tarihinde erişildi).

⁷ MEB, *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*, (Ankara: MEB, 2018), 4.

⁸ Mustafa Köylü, *Küresel Ahlak Eğitimi*, (İstanbul: Dem, 2006), 7-8

sel ve teknolojik alanlarda hayranlık uyandırıcı gelişmelere ve günümüz şartlarında ulaşılabilecek en üst noktalara ulaşılmasına karşın, maddi boyuttaki bu bilimsel ve teknolojik gelişmeler, insanlığın manevi yönü ve değerleri üzerinde aynı paralelde bir gelişme meydana getirmemiş, aksine tüm dünyayı insanlık üzerinde derin izler bırakan büyük problemlerle karşı karşıya getirmiştir.⁹

Temel insani değerleri benimsemiş ve özümsemiş bireyler yetiştirmek başta aile olmak üzere toplumun ve okulun başlıca görevleri arasında yer almaktadır.¹⁰ Bir toplumun geleceğinin, o toplumun değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle bütünleştirmiş insanlara bağlı olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı olmak amacıyla belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Toplumun temel değerlerini benimsemiş bireyler yetiştirmek eğitimin ve okulun asli görevidir.¹¹

Günümüzde sadece akademik açıdan başarılı bireylerin yetiştirilmesi değil duyuşsal açıdan da iyi yetişmiş, toplumun ve kendi değerlerinin farkında olan ve bunları içselleştiren bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Bu nedenle örgün ve yaygın eğitim kurumlarında karakter ve değerler eğitimine özel bir önem verilmektedir. Resmi ve örtük öğretim programlarında kazandırılmaya çalışılan değerlerin yanında çeşitli karakter ve değer eğitimi programları yürütülmektedir. Bu bağlamda, Milli Eğitim Bakanlığı, 2010/2011 Eğitim Öğretim yılından itibaren tüm resmi ve özel örgün eğitim kurumlarında “Eğitimde Değerler Eğitimi Projesi” EDEP, başlatmıştır.¹²

Ancak burada önemli bir husus karşımıza çıkmaktadır: Değerler nasıl kazandırılır? Toplumun beklentilerine uygun iyi insan yetiştirme sorumluluğunu taşıyan eğitim kurumlarının, bu sorumluluklarını sadece resmi programlarda öngörülen ders içerikleri ve

⁹ Bkz. Köylü, “Küresel Bağlamda Değerler Eğitimine Duyulan İhtiyaç”, *Değerler ve Eğitimi*, Ed.:Recep Kaymakcan vd., (İstanbul: dem., 2007), 287-308; Gülsen Ataseven, “Çağımızda Değişen değerler ve Aile”, *III. Aile Şurası Bildirileri* (Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yay., 1998), 581.

¹⁰ Halil Ekşi, “Temel İnsani Değerlerin Kazandırılmasında Bir Yaklaşım: Karakter Eğitimi Programları”, *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1/1, (2003), 79.

¹¹ MEB, *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (İlkokul 4 ve Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)* (Ankara: MEB, 2018), 2.

¹² [Http://www.egitimmevzuat.com/index.php/201009091422/2010/lk-ders-201053-genelge.html](http://www.egitimmevzuat.com/index.php/201009091422/2010/lk-ders-201053-genelge.html)

yöntemlerle kazandırmak oldukça güç görünmektedir. Çünkü resmi öğretim programlarında her ne kadar bilişsel hedeflerin yanında duyuşsal hedefler de yer alsada, bilişsel hedeflerin daha ön planda olduğu söylenebilir. Bilişsel süreçlere hitap eden yaklaşımlarla değerlerin etkili bir şekilde kazandırılması oldukça güçtür. Değerler söz konusu olduğunda, değerlerin öğretiminden çok onu içselleştirecek farklı uygulamaları işe koşmak gerekmektedir. Bu anlamda yaşamın içinde uygulamalara gereksinim duyulmaktadır. Çünkü değerler ancak yaşantıyla öğrenilir.¹³ Tarhan'a göre, "istediğiniz şeyi, bir kimseye zorla yaptırabilirsiniz ancak herhangi bir kişiye bir değeri zorla benimsetmek mümkün değildir. Değerler, gönüllü itaitle öğrenilir. Baskı kurma, zorlama ve tehditle, değerlerin yaşantıya geçirilmesi söz konusu olamaz. Bu sebeple, değerlerin en iyi öğretilme yolu, temsil ettiği kavramların sevdirilmesidir. Sevgiyle beslenen değerler, toplum tarafından kolayca benimsenir".¹⁴ İşte, bazı eğlendirici açık hava etkinlikleriyle çocuğu tabiat içinde yetiştiren ve çocuğun karakterini, sağlığını ve kabiliyetlerini geliştirmek suretiyle okul eğitimini destekleyen, resmi öğretim programlarının dolduramadığı bazı boşlukları dolduran ve okul eğitiminin değer eğitimindeki sınırlılıklarını aşarak çocuklara ve gençlere temel değerleri kazandırmayı hedefleyen eğitim hareketlerinden birisi de izciliktir.

İzcilik; gönüllü, politik olmayan, uluslararası, üniformalı, çeşitli yaş gruplarındaki gençlerin zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal, duyuşsal ve karakter gelişimine katkıda bulunan eğitimsel bir gençlik faaliyetidir.¹⁵

İzcilik, çocukları ve gençleri, sahip oldukları özellikleriyle bir bütün olarak ele alan, onların beden ve ruh sağlıklarını geliştiren, boş zamanlarını bir program çerçevesinde etkin olarak değerlendirilmesini sağlayan bir eğitim aracıdır. Bu özellikleri ile izcilik, ders formatında bir öğretim olmaktan ziyade, çocuklara ve gençlere uygulamalı bilgi, beceri ve karakter kazandıran bir eğitim etkinliğidir. Bu nedenle izcilik, tüm dünyada okul eğitimini destekleyen

¹³ M.Zeki Aydın, "Okulda Değerler Eğitimi", *Eğitime Bakış*, 6/18, (2010), 17.

¹⁴ Nevzat Tarhan, "Değerler En İyi Nasıl Öğretilir?", <http://www.e-psikiyatri.com/degerler-en-iyi-nasil-ogrenilir-29231> (04.06.2020 tarihinde erişildi).

¹⁵ Türkiye İzcilik Federasyonu (TİF), *İzcilik*, Ankara: Türk Hava Kurumu Basımevi, 2002, s. 27.

ders dışı bir faaliyet olarak değerlendirilmiş hem okullara bağlı hem de okul dışı izcilik organizasyonları kurulmuştur.¹⁶

Günümüzde boş zaman etkinlikleri, eğitim sürecinin önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. İlköğretim okullarından uygulanan ders dışı rekreatif faaliyetler, eğitim yaşantısının eksik yanlarını destekleyerek, öğrencilerin hayata hazırlanmasına önemli katkılar sağlamaktadır. Bu faaliyetlerden birisi de izcilik faaliyetidir.¹⁷

İzcilik, çocuk ve gencin karakterini, sağlığını ve yeteneklerini geliştirmek suretiyle, okul ve aile eğitimleri arasında kalan boşlukları doldurur. Bu üç amaca, Küçük İzci (Yavrukurt), İzci ve Ergin İzci (okul dışında, Gezgin İzci -Toplum İzcisi) basamaklarından oluşan üç kademeli eğitim ile ulaşılır. Bu izci basamaklarındaki çalışmalar hem öğretmenlerin hem de çocukların ve gençlerin çok hoşlandıkları kamp ve kır etkinlikleri şeklinde yapılır. Öğreticiler bu etkinliklere lider ya da rehber olarak katılırlar ve çocukların kendilerini yetiştirmelerini izlerler. Belki de bu nedenle izcilik, bu işe gönül verenler tarafından eğitimde bir devrim olarak adlandırılmıştır.¹⁸

732 | db

İzcilik, bireyin bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişiminde olduğu gibi ahlaki gelişim ve eğitiminde de aktif bir metot olarak kabul edilir. İzcilik maddi ve manevi değerleri bir bütün olarak ele alır. Kişiyi iyi vatandaş-iyi insan olarak yetiştirmeye çalışır. Bu bağlamda izcilik, çocuk ve genci tam anlamıyla topluma yararlı, insanları seven ve onlara yardım eden, doğayı ve çevreyi koruyan, ülkesine yararlı iyi insan yetiştirme sanatıdır.¹⁹

Okul eğitiminden farklı olarak izcilik çocuklara sadece hayatın nasıl kazanılacağını değil, onun nasıl yaşanılacağını da öğretir. Çocuklara, başkalarına hizmet duygusu aşılardan, onları bir mükâfat ya da burs kazanmak gayesiyle yetiştirmenin ve başarıyı; para, mevki ve yetki kazanmak şeklinde göstermenin çeşitli sakıncaları vardır. Sürekli kendilerini düşünen, birbirini geçmek ve birbirine üstün gelmek için acımasız bir rekabet içinde bulunan bir toplumda

¹⁶ Türkiye İzcilik Federasyonu (TİF), *İzcilik*, 27.

¹⁷ Ali Sapsız, *Rekreasyonel Bir Etkinlik Olarak İlköğretim İzciliği*, (Ankara: Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008), IX.

¹⁸ Baden-Powell, *Scouting for boys*, p.4, <http://www.thedump.scoutscan.com> (04.06.2020)

¹⁹ MEB, OBESİD, *Liderlik Temel Kursu Kılavuz Kitabı* (Ankara: MEB Yayınları, 1995), 13.

birlik namına bir şeyin olması mümkün değildir. İşte izcilik eğitiminin amacı, çocuğu ve genci sadece kendini düşünen bir varlık değil, fakat başkalarına hizmet etmeyi bilen, topluma hizmet için ruhen ve bedenen gelişmiş bir insan haline getirmektir.²⁰

İzciliğin günümüzde etkin bir eğitim aracı olarak önemini artırması, gençlerin ders dışı veya boş zamanlarında izciliğin türesinde olduğu gibi, doğru, çalışkan, milli ve manevi değerlere saygılı, iyilik yapmayı ve yardım etmeyi kendisine ilke edinmiş, doğa içinde kendi başına yaşayabilen, sağlıklı ve dinç olmasını sağlayan bir gençlik organizasyonu olarak ülke genelinde yaygınlaştırılması ve özellikle değerler eğitimi alanında etkin bir şekilde kullanılması büyük bir önem ve değer taşımaktadır.²¹

İzcilik, çocuğun fiziksel sağlığına ve gelişimine katkı sağlamakta, el becerilerini ve yeteneklerini geliştirmekte, onu disiplinli, korkusuz, mert ve vatansever yapmaktadır. Kısacası izcilik, hayata atılmak üzere hazırlanan bir genç için çok kıymetli olan “karakter”i kazanmasını desteklemektedir.²²

Dünyanın pek çok ülkesi, izciliğin yararlarını kavramakta gecikmemiş ve izcilik eğitimine önem vermişlerdir. Bunun sonucu olarak bugün dünyada yaklaşık 40 milyon üzerinde üyesi bulunan ve 164 Ulusal İzci Teşkilatının oluşturduğu bir konfederasyon olan Dünya İzcilik Hareketi Teşkilatı (WOSM), dünyanın en büyük gençlik hareketlerinden biridir.²³ Bu nedenle bu hareketin çocukların ve gençlerin değer eğitimlerine etkisinin bilimsel verilerle ortaya konması önem arz etmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, izcilik hareketinin, değerler eğitimindeki etkisini ve çocuklara kazandırdığı temel değerleri, izci lideri öğretmenlerin deneyimleri ve görüşlerine dayalı olarak ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevaplar aranacaktır:

1. İzcilik çalışmalarının öğrencinin ahlaki gelişime etkisi var mıdır?

²⁰ Baden-Powell, *Erkek Çocuklar İçin İzcilik*, Ahmet E. Uysal-Nezihi Erkol (Çev.), (İstanbul: MEB Yayınları, 1964), I-II.

²¹ Suat Karaküçük, “Osmanlı’da İzciliğin Paramiliter Görünümü”, *Milli Eğitim Dergisi*, No:143, (1999), 72.

²² Baden-Powell, *Erkek Çocuklar İçin İzcilik*, IV.

²³ <http://scout.org/node/67>

2. İzcilik çalışmalarının öğrencinin kişisel gelişimine etkisi var mıdır?

3. İzcilik çalışmalarının öğrencinin sosyal gelişimine etkisi var mıdır?

4. İzcilik çalışmalarının öğrencinin çevre bilincinin gelişimine etkisi var mıdır?

5. İzciliğin öğrencinin ders başarısına etkisi var mıdır?

6. İzci lideri olmanın öğretmenlerin eğitimcilik becerilerine etkisi var mıdır?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma modellerinden eylem araştırma deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır.²⁴

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 43 izci lideri öğretmen oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde hem ölçüt örnekleme hem de maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt örneklemede, örneklem için belirlenen ölçütü karşılayan birimler (nesnelere, olaylar vb.) örnekleme alınır.²⁵Bu araştırmada izciliğin değerler eğitimiyle ilişkili etkilerini gerçekçi bir şekilde ortaya koyabilmek için bu konuda uzmanlığı ve deneyimi olan izci liderleri kriteri ölçüt alınmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemede ise amaç, göreceli olarak küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örneklemede araştırma problemine taraf olabilecek çeşitliliğini maksimum derece yansıtmaktır.²⁶ Bu anlamda, araştırmaya, çeşitli bölgelerdeki 19 farklı ilden ve hemen her öğretmenlik branşından izci liderleri katı-

²⁴ Ali Yıldırım-Hasan Şimşek, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 9. Baskı (Ankara: Seçkin Yayınları, 2013), 46.

²⁵ Şener Büyükoztürk vd., *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, 15. Baskı, (Ankara: Pegem, 2013), 91.

²⁶ Yıldırım-Şimşek, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 136.

lım sağlamıştır. Araştırmaya katılan izci liderlerinin kişisel bilgilerine ilişkin dağılım tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: İzci Liderlerinin Kişisel Bilgilerine İlişkin Dağılım

Değişkenler	İzci Lideri	N	%
Cinsiyet	Kadın	8	18,6
	Erkek	35	81,4
Mesleki kıdem	1-5 yıl	5	11,6
	6-10 yıl	9	20,9
	11-15 yıl	18	41,9
	16 yıl ve üzeri	11	25,6
İzci liderliği kıdem	1-5 yıl	29	67,4
	6-10 yıl	11	25,6
	11-15 yıl	0	0,0
	16 yıl ve üzeri	3	7,0
İzci rütbesi	LTK	20	46,5
	Branş	21	48,8
	Tahta (3 tahta)	2	4,7
Çalıştırdığı izci basamağı	Küme (küçük izci)	3	7,0
	Oymak (izci)	10	23,3
	Ocak (Ergin izci)	30	69,8
Toplam		43	100

Tablo 1’e göre, araştırmaya katılan izci liderlerinin %81,4’ü erkek, %18,6’sı kadındır. İzci liderlerinin öğretmenlikteki kıdemlerinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. %67,5’i 10 yılın üzerinde mesleki kıdeme sahiptir. İzci liderlerinin izcilikteki kıdemine bakıldığında, büyük çoğunluğunun (67,4) 1-5 yıl, %25,6’sının 6-10 yıl, %7’sinin ise 16 yıl ve üzeri bir liderlik deneyimi olduğu anlaşılmaktadır. İzci liderlerinin %46,5’i LTK (Liderlik Temel Kursu), %48,8’i Branş, %4,7’si ise 3 Tahta unvanına sahiptir. Bilindiği gibi izcilikte de kariyer basamakları vardır. LTK temel düzey liderliği temsil etmektedir. Bunun üzerinde çeşitli kurslar, sınavlar ve tezler gibi çeşitli yeterlik ve yetkinliklere sahip olma düzeyine göre Branş, 2 tahta, 3 tahta ve 4 tahta gibi unvanlar alınmaktadır. Araştırmaya katılan izci liderlerinin %7’si Küme (küçük izci-ilkokul), %23,3’ü Oymak (izci-ortaokul), %69,8’i ise Ocak (ergin izci-lise) basamağındaki izcileri çalıştırmaktadırlar.

2.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgilere ilişkin soruların yanında 6 tane kapalı

uçlu, 7 tane açık uçlu sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu, Ocakbaşı kursuna katılan izci liderlerine araştırmacı tarafından bizzat uygulanmış ve gerekli durumlarda açıklamalar yapılarak formun amaca uygun bir şekilde doldurulmasına imkân sağlanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel veri analizinde üç yaklaşım bulunmaktadır. Birincisi, toplanan verinin özgün formuna mümkün olduğu kadar sadık kalarak ve gerektiğinde araştırmaya katılan bireylerin söylediklerinden doğrudan alıntılar yaparak betimsel bir yaklaşımla verileri okuyucuya sunmaktır. İkincisi, birinci yaklaşıma ilaveten bazı nedensel ve açıklayıcı sonuçlara ulaşmak amacıyla “sistemik analiz” yapmaktır. Üçüncüsü ise, araştırmacı veri analizi sürecine kendi yorumlarını da dahil eder. Kapalı uçlu sorular kodlanarak ve sayısal verilere dönüştürülerek SPSS 22 istatistik programı ile tablolaştırılmış ve gerekli istatistik analizleri yapılmıştır. Ayrıca açık uçlu sorulara verilen cevaplar benzerliklerine göre tasnif edilmiş ilgili tabloların verilerine destek olarak yorumları yapılmıştır.

736 | db

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, izcilik faaliyetlerinin değerler eğitime, izci öğrencilerin kişilik ve karakter gelişimlerine, akademik başarılarına ve izci lideri öğretmenlerin eğitimcilik becerilerine katkı düzeyleri izci lideri öğretmenlerin görüşlerine göre ortaya konulacaktır.

3.1. İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Ahlaki Gelişimine Etkisi

İzcilik çalışmalarının izci öğrencilerin ahlaki gelişimlerine etkisine ilişkin bulgular tablo 2 ve tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 2: İzcilik Çalışmalarında İzci Liderinin Dini ve Ahlaki Konulara Yer Verme Durumu

Dini ve Ahlaki Konulara Yer Verme	N	%
Her zaman	15	34,9
Ara sıra	28	65,1
Toplam	43	100,0

Tablo 2’de görüldüğü gibi, izci lideri öğretmenlerin yaklaşık %35’i izcilik çalışmalarında dini ve ahlaki konulara “her zaman” yer verdiğini söylerken, %65’i ise “ara sıra” yer verdiğini söylemiştir.

Esasen izcilik ve din arasında sıkı bir ilişki vardır. “*Din izciliğe nasıl girmiştir?*” şeklinde soruya cevaben izciliğin kurucusu Baden-Powell şöyle demiştir: “*Din izciliğe hiç girmiş değildir, zaten izciliğin içinde mevcuttur. Din izciliğin altında yatan temel faktördür.*”²⁷ Ancak ülkemizde izciliğin dini boyutu uzun yıllar ihmal edilmiş ve görmezden gelinmiştir. Hatta izci liderlerinin büyük çoğunluğu, izcilik ve din arasında bir ilişki olduğunun farkında değildir.²⁸ Bu nedenle izci lideri öğretmenlerin dindarlık algılarına göre izcilik çalışmalarını din ile ilişkilendirme durumları değişkenlik arz edilmektedir. Buna göre izci liderlerinin dinden olmasa bile tamamının ahlaki konulardan bahsettiğini söylemek mümkündür.

Tablo 3: İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Ahlaki Gelişimine Katkı Durumu

Katkı durumu	N	%
Çok katkısı oluyor	23	53,5
Kısmen katkısı oluyor	20	46,5
Toplam	43	100,0

db | 737

Tablo 3’teki verilere göre, izci lideri öğretmenlerin çoğu (%53,5) izcilik çalışmalarının öğrencilerin ahlaki gelişimlerine “çok” katkı sağladığını söylerken, %46,5’i ise “kısmen” katkı sağladığını ifade etmiştir.

İzci hareketinin *eğitimsel yaklaşımı*, gençlerin maddi dünyayı aşmalarına ve hayatın manevi değerlerini araştırmaya yönelmelerine yardımcı olmayı içermektedir.²⁹ İzciliğin esaslarına bakıldığında (izci andı, izci türesi, izci selamı ve tokalaşma, izci sloganı, bayrak töreni ve gece yürüyüşü-tefekkür) büyük ölçüde dini ve ahlaki esasları içerdiği görülmektedir. Örneğin izci andı Tanrı’ya karşı vazifele-

²⁷ <http://kclocke.tripod.com/index-6.html>

²⁸ Hasan Dam, *İzcilik Din ve Değerler Eğitimi*, (Samsun: Üniversite yayınları, 2014), 5.

²⁹ http://www.csclub.uwaterloo.ca/u/lkmorlan/Fundamental_Principles.html

ri yerine getireceğine ve kendini ahlakça dürüst tutmak için elinden geleni yapacağına söz vermekle başlamaktadır. Türe, bütünüyle ahlaki ve insani değerleri ihtiva etmektedir. İzci selamı, Tanrıya ve vatana karşı vazifeleri, kendisine karşı görevleri ve başkasına her zaman yardımda bulunmayı, kardeşliği, büyüklere saygıyı temsil etmektedir. İzci sloganı; “her gün bir iyilik yap”tır. Bayrak töreninde bayrağa ve vatana bağlılık vurgulanmakta ve tören sonunda “dua” niteliğinde “iyi dilekler”de bulunmaktadır. Gece yürüyüşlerinin en önemli ve en çarpıcı uygulaması “Tefekkür” çalışmasıdır. Bu izciliğin olmazsa olmazlarından. Tefekkür dersinde izci, kendisinin kâinatın bir parçası olduğunu ve nereden gelip nereye gideceğini düşünmektedir.³⁰

İzci liderlerine açık uçlu olarak, izcilik çalışmalarının öğrencilerin ahlaki gelişimlerine ilişkin ne gibi katkıları olduğu sorulmuştur. Bu soruya verilen cevapların bir kısmı şöyledir:

“Maneviyatı güçlenen öğrenciler, hayat şartlarına daha dirençli oluyorlar.”

“Sigara içme, küfretme gibi zararlı alışkanlıkları azaldı.”

“Öğretmenlerine ve arkadaşlarına karşı sevgi ve saygıları arttı.”

“Zorluklar karşısında doğru davranmaya devam ediyorlar”

“Aşırı uçlarda davranış gösteren öğrenciler, normal davranışlar göstermeye ve derslerinde başarılı olmaya başladılar.”

“Yalan söylemiyorlar, yardım etme, sorumluluk bilinci, vatan ve millet sevgisi duyguları gelişti.”

3.2. İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Kişisel Becerilerine Etkisi

İzcilik çalışmalarının öğrencilerin kişisel becerilerine etkisine ilişkin bulgular tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4: İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Kişisel Becerilerine Katkı Durumu

Katkı durumu	N	%
Çok katkısı oluyor	35	81,4

³⁰ Geniş bilgi için bkz. Dam, *İzcilik Din ve Değerler Eğitimi*, 89-100.

Kısmen katkısı oluyor	8	18,6
Toplam	43	100,0

Tablo 4'e göre, izci liderlerinin büyük çoğunluğu (%81,4), izcilik çalışmalarının öğrencilerin kişisel becerilerine katkısının çok fazla olduğunu söylerken, %18,6'sı ise kısmen katkı sağladığını belirtmişlerdir.

İzcilik çalışmalarının öğrencilerin tutum, davranış ve becerileri üzerindeki etkilerinin, öğrencilerin izcilik çalışmalarına katılma süresi, izci lideri öğretmenlerin izcilik deneyimleri ve izcilikteki unvanlarına göre değişkenlik gösterebileceği gayet açıktır. Bu yargıyı test etmek için, izci liderlerinin izcilikteki kıdem ile katkı düzeyi değişkenlerinin çapraz tablolarına bakılmış ve 1-5 yıl kıdeme sahip olanların %75,9'unun, 6-10 yıl kıdeme sahip olanların %90,9'unun, 16 yıl ve üstü kıdeme sahip olanların ise %100'ünün "çok katkısı oluyor" dediği tespit edilmiştir.

İzcilikle ilgili yapılan araştırmalar bu bulguları desteklemektedir. Bıyık (2001) tarafından yapılan bir araştırmada, ortaöğretim kurumlarında verilen izcilik eğitiminin, öğrencilerin fiziksel, ruhsal ve toplumsal gelişmelerine yardımcı olduğu ve gençlerin iyi insan olmalarına katkı sağladığı tespit edilmiştir.³¹ Kutlu (2001), izcilik etkinliklerine katılan ve katılmayan öğrencilerin bir değer olarak özgüven düzeylerini karşılaştırdığı araştırmasında, izci olan öğrencilerin özgüven düzeylerinin, izci olmayan öğrencilerin özgüven düzeylerinden anlamlı şekilde yüksek bulunduğunu ifade etmiştir.³² Dam (2014) tarafından yapılan araştırmada da izci olan öğrencilerin değer düzeyleri izci olmayan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur.³³ Amerika'da yapılan bir araştırmada, izciliğin gençlere yeni şeyler deneme, başkalarına hizmet etme, özgüven oluşturma ve ahlaki standartları pekiştirme fırsatı sunduğu, bu fırsatların sadece gençken değil onların yetişkin yaşamlarında da sürdüğü, sos-

³¹ İlker Bıyık, *Ortaöğretim Kurumlarındaki İzcilik Faaliyetlerinin Sosyolojik Açıdan İncelenmesi "Kütahya İli Örneği"*, (Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2001).

³² Esmâ Baysal Kutlu, *İzcilik Etkinliklerine Katılan ve Katılmayan Öğrencilerin Özgüven Düzeylerinin Karşılaştırılması*, (İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2001), s.55.

³³ Dam, *İzcilik Din ve Değerler Eğitimi*, 167.

yal ilişkilerini, iş yaşamlarını, aile yaşamlarını ve yaşamlarındaki temel değerleri geliştirdiği ifade edilmiştir. Buna ilaveten, izci olanlar bireylerin izci olmayanlara göre daha özgüvenli, daha iyi bir lider ve daha iyi bir kariyer gelişimine sahip oldukları ve bu etkilerin izcilikte 5 yıl ve daha fazla kıdemi olanlarda daha güçlü olduğu tespit edilmiştir. Yine izci türesinde ifade edilen temel insani ve ahlaki değerlere sahip olma düzeyleri, izci olanların izci olmayanlardan, 5 ve daha fazla kıdeme sahip izcilerin de daha az kıdeme sahip izcilerden daha yüksek bulunmuştur.³⁴

Günlük yaşamında iyi vatandaş, herkese yardımcı, zeki, sorumluluk almaya istekli olan izcinin, yeri geldiğinde en zor şartlar altında, bu zorlukları hiçe sayan azmiyle üzerine düşen görevleri layıkıyla yapacağı tabiidir.³⁵

İzcilik çalışmalarının öğrencilerin kişisel becerilerine ve kişilik gelişimlerine ne gibi katkılarının olduğuna ilişkin soruların açık uçlu soruya verilen cevapların bazıları şu şekildedir:

740 | db

“Cesaretleri artıyor, çekingenliklerini yeniyor, kendilerini ifade edebiliyorlar.”

“Aldıkları görevleri zamanında yapıyorlar”

“Ateş yakmayı, doğada eldeki imkanlarla yaşamayı ve hayatta kalmayı öğrendiler.”

“Çeşitli tesisler yaparak beceri kazandılar.”

“Etkinliklerde daha fazla rol alıyorlar.”

“Sorumluluk almaktan kaçınmıyorlar.”

“Konuşamayan, çok çekingen bir öğrencim zamanla etkinliklerde fıkra anlatmaya, soru sormaya bazen de eleştirmeye başladı.”

“Disipline oluyorlar, saate ve zamana uymayı öğreniyorlar.”

“Gece etkinliklerine katılarak, nöbet tutarak ve diğer çalışmalara katılarak, cesaretleri, özgüvenleri ve sorumluluk duyguları gelişiyor.”

³⁴ Harris Interactive, *Values of Scouts A Study of Ethics and Character* (Boy Scouts of America Youth and Family Research Center, 2005), <https://filestore.scouting.org/filestore/marketing/pdf/02-882.pdf> (12.06.2020).

³⁵ Selahattin Sisalim, *Gençliğin Yetiştirilmesinde İzcilik*, (Ankara: Başarı Matbaası, 1957), 3-5.

“Çadırda birden fazla kişiyle kalarak ve kamp ortamında birlikte yaşamayı ve aynı yaşam ortamını paylaşmayı öğreniyorlar.”

3.3. İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Sosyal Gelişimine Etkisi

İzcilik çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimine etkisine ilişkin bulgular tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5: İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Sosyal Gelişimine Katkı Durumu

Katkı durumu	N	%
Çok katkısı oluyor	32	74,4
Kısmen katkısı oluyor	11	25,6
Toplam	43	100,0

Tablo 5’e göre, izci liderlerinin %74,4’ü, izcilik çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine çok katkısı olduğunu, %25,6’sı ise kısmen katkısı olduğunu ifade etmişleridir.

db | 741

İnsan, sosyal bir varlıktır ve toplum içinde bir birey olarak, çevresiyle sağlıklı ve uyumlu bir iletişim ve etkileşim içerisinde olmak durumundadır. *Sosyalleşme*, bireyin toplumun bir üyesi olma sürecidir. Bu süreçte birey, ihtiyaçlarını toplumun beklentilerine uygun bir şekilde karşılamasını, toplumsal rolleri ve onları destekleyen tutumları öğrenerek topluma uyumlu ve yararlı bir varlık haline gelir.³⁶

Çocuğun sosyalleşmesinde benlik algısı, beden imajı, kişilik özellikleri, ilgileri, yetenekleri, aile ilişkileri, akrabaları, komşuları, akran grupları, okul, kitle iletişim araçları vb. en önemli faktörlerdir. Çocuğun sosyal gelişimi için *akran grubuna* katılması bir zorunluluktur. Artık ailenin yerini arkadaşları almaya başlar. Çocuk kişilik özelliklerinin pek çoğunu arkadaş grubu içerisinde kazanır. Çocuk başkaları ile yarışmayı, iş birliği kurmayı, yardımlaşmayı, kuralara uymayı, sorumluluk almayı, haklarını savunmayı, çalışmayı, başarılı olmayı, kaybetmeyi vb. pek çok davranışı arkadaşlık ilişkile-

³⁶ Nurettin Fidan-Münire Erden, *Eğitim Bilimine Giriş* (Ankara: Kadioğlu Matbaası, 1999), 93.

rinde ve oyunlarda öğrenir. Bu arada arkadaş grubunun özelliğine bağlı olarak çocuk, sigara, alkol, uyuşturucu, çetecilik, hırsızlık, kavgacılık gibi pek çok olumsuz davranış özelliklerini de bu ortamda kazanabilmektedir. İşte arkadaş grubunun çocuğun tutum ve davranışlarının şekillenmesinde belirleyici bir unsur olması, ailelerin çocukların arkadaş çevresini oluşturmada dikkatli olmalarını ve çocuklarına rehberlik etmelerini zorunlu kılmaktadır.³⁷ İzcilik faaliyetleri ve ortamı bu konuda gerek çocuklara gerekse ailelere güvenli bir ortam sağlamaktadır.

İzcilik çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine ne gibi katkılarının olduğuna ilişkin soruların açık uçlu soruya verilen cevapların bazıları şu şekildedir:

“Farklı çevrelerden arkadaşlar edinebiliyorlar.”

“Gençlerin sosyal çevreleri ile ilişkileri artıyor.”

“Özellikle kamplarda yardımlaşma ve paylaşma duyguları artıyor.”

“İhtiyaç sahibi öğrenci arkadaşlarına maddi yardımda bulundular.”

“Gece yürüyüşleri ve hayk* çalışmalarıyla çevreye uyum ve ortak çalışma becerisi kazanıyorlar.”

“Sosyal etkinliklerde görev alarak ekip ruhunu kavriyorlar.”

3.4. İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Çevre Bilinci Gelişimine Etkisi

İzcilik çalışmalarının öğrencilerin çevre bilinci gelişimine etkisine ilişkin bulgular tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6: İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Çevre Bilinci Gelişimine Katkı Durumu

Katkı durumu	N	%
Çok katkısı oluyor	33	76,7

³⁷ Hasan Dam, “Çocukluk Dönemi Din eğitimi”, *Gelişimsel Basamaklara Göre Din Eğitimi*, Mustafa Köylü (ed.), (Ankara: Nobel, 2010), 25

* İzcilerin kamplarda bir geceyi kamp dışında geçirmelerini gerektiren gençlere yönelik bir macera etkinliğidir.

Kısmen katkısı oluyor	10	23,3
Toplam	43	100,0

Tablo 6'ya göre izci liderlerinin %76,7'si, izcilik çalışmalarının öğrencilerin çevre bilinci gelişimlerine çok katkısı olduğunu, %23,3'ü ise kısmen katkısı olduğunu ifade etmişlerdir.

Doğal olaylar ve insanların çeşitli faaliyetlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve özellikle 20. Yüzyılın ikinci yarısının başlarında gündeme gelen çevre sorunları günümüzde dünyada yaşanan sorunların başında gelmektedir.³⁸ Hatta denilebilir ki, tarihin hiçbir devrinde insanlık, bugünkü gibi bir çevre kriziyle karşı karşıya gelmemiştir.³⁹

Bitkileri, hayvanları, canlı ve cansız bütün varlıklarıyla kâinat bir denge üzerine kurulmuştur. Bu dengenin korunması ve bozulmaması, ancak onu kullanan ve istifadesine sunulan insana bağlıdır. Bu emanete, ancak onun doğal dengesini koruyarak riayet edilebilir. Ne var ki, emanet edildiği insan eliyle yeryüzünün tabii dengesi bozulmaya başlamıştır. Nitekim, insanların, bencilliği, hırsı, zevki, saldırganlığı, teknolojik gelişmelerin ortaya çıkardığı çevre sorunları, sanayi artıkları nedeniyle ekolojik yapı ve doğal denge, aynı zamanda insana da zarar verecek şekilde bozulmaya başlamıştır. Bunun sonucunda da toprak, su ve hava kirlenmekte ve zehirlenmekte, nice hayvan ve bitki türleri yok olup gitmektedir.

İnsan, içinde yaşadığı ve diğer canlılarla paylaştığı doğal çevreyi korumak ve yaptığı tahribatı gidermekle sorumlu olduğuna göre, önce insanları doğaya karşı duyarlı hale getirmek, onları bilgilendirmek ve bilinçlendirmek ve onlara doğru davranış biçimlerini göstermek gerekmektedir.⁴⁰ Şayet bireylere ve topluma çevre eğitimi ve çevre bilinci verilemezse içinde bulunduğumuz çevre sorunları daha da ağırlaşacak ve çevre felaketleri daha yaygın ve daha sık olarak görülecektir.

³⁸ Kazım Yıldız vd., *Çevre Bilimi ve Eğitimi*, (Ankara: Gündüz Yayıncılık, ts), 7.

³⁹ Mehmet Bayraktar, *İslam ve Ekoloji*, (Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1992), 9.

⁴⁰ Yunus Macit, "Sünnet Verileri Işığında Çevre Eğitiminin Esasları", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 3/2, (2015), 111.

Burada Şu hususu vurgulamakta yarar vardır. evre bilinci kazanmak veya kazandırmak evre sorunlarının çözümünde önemli bir aŐamadır ancak sorunun çözümü için yeterli değildir. Örneğin aşırı avlanmanın günün birinde tuttuğu balığın neslini yok edeceğini bilen bir balıkçının av yasalarına ve yasaklarına daha saygılı davranması gerekir. Ancak pratikte bunun böyle olmadığı aşıkardır. Tıpkı sigara içmenin insan sağlığına ne kadar zararlı olduğunu bilmeyen olmadığı halde -doktorlar dahil- milyonlarca insanın bu zehri hala kullanmaya devam etmeleri gibi. Bilinçli olmak bir sorunun çözümü için atılacak adımlardan birisi belki de en önemlisidir ancak her zaman yeterli olmamaktadır. Bu nedenle evre bilimcileri, evre sorunlarının bugünkü boyutlara ulaşmasına neden olan faktörlerden biri olarak evre etiğine yeterli önemin verilmemesini göstermekte ve bilinçli olmanın yanı sıra etik ve estetik faktörlerin de önemini vurgulamaktadırlar.⁴¹

744 | db

İzcilik, çocuğu doğa içinde yetiştiren bir okuldur. Doğa, izcinin uygulama alanıdır. Bu nedenle tabiat içerisinde var olan, başta bitkiler ve hayvanlar olmak üzere her Őey, izci eğitiminin bir parçasıdır. Çeşitli eğitim etkinlikleri içerisinde hayvanlara ve bitkilere karşı bir farkındalık ve bilinç oluŐturmaya çalıŐılmaktadır. Baden Powell'ın ifadesiyle, “görmek için gözleri, iŐitmek için kulakları olanlar için orman/doğa bir laboratuvar, bir kulüp ve bir ibadethanedir.”⁴²

İzcinin temel görevlerinden birisi de çevreye değer vermek ve çevreyi korumaktır. İzci, türe gereği “bitki ve hayvanları sever ve korur.” İzcilik faaliyetleri ve hizmet etkinlikleri sayesinde çocuklar ve gençler çevreye saygı duymayı ve çevreyi korumayı öğrenmektedirler. Yapılan bir araştırmada izcilerin büyük çoğunluğu, izciliğin çevreye olan ilgilerini artırdığını ve çevrenin korunmasının kendileri için çok önemli olduğunu belirtmişlerdir.⁴³ Dam'ın (2014) araştırmasında da izci gençlerin evre bilinci düzeyleri izci olmayan gençlerden daha yüksek bulunmuştur.⁴⁴

⁴¹ Sargun A. Tont, *Sulak Bir Gezegenden Öyküler*, (İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi, 2016), 74.

⁴² WOSM, *The Essential Characteristics of Scouting*, (Switzerland: World Scout Bureau, 1998), 10-11, <http://www.scout.org> (04.06.2020 tarihinde erişildi)

⁴³ Interactive, *Values of Scouts A Study of Ethics and Character*, 26.

⁴⁴ Dam, *İzcilik Din ve Değerler Eğitimi*, 170.

İzci liderlerine açık uçlu olarak, izcilik çalışmalarının öğrencilerin çevre bilinci gelişimlerine ilişkin ne gibi katkıları olduğu sorulmuştur. Bu soruya veril en cevapların bir kısmı şöyledir:

“Çevreye çöp atmama gibi davranışlar gözlemliyoruz.”

“Hayvanlara ve bitkilere karşı daha hassas oldular.”

“Pilleri pil toplama kutularına atıyorlar”

“Bahçedeki meyvelerden yiyecekleri kadar alıyorlar.”

“İzci öğrencilerim okulda temizlik kampanyası düzenlediler, tıpkı kamplarda olduğu gibi teftiş ve puanlama yöntemiyle sınıflardan en temiz olanına ödül verdik.”

“En iyi temizliğin kirletmemek olduğunu yaşayarak öğreniyorlar.”

Bu veriler, izci eğitiminin çocuklarda çevre bilinci oluşturmalarının yanında çevre ahlakı da kazandırdığını göstermektedir.

3.5. İzcilik Çalışmalarının Öğrencilerin Ders Başarısına Etkisi

İzci liderlerine, izcilik çalışmalarının okuldaki derslerinin amaçlarının gerçekleşme düzeyine bir katkısının olup olmadığı sorulmuştur. İlgili veriler tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7: İzcilik Çalışmalarının İzci Liderinin Okuldaki Dersinin Amaçlarının Gerçekleşme Düzeyine Katkısı

Katkı durumu	N	%
Çok katkısı oluyor	19	44,2
Kısmen katkısı oluyor	23	53,5
Hiç katkısı olmuyor	1	2,3
Toplam	43	100,0

Tablo 7’de görüldüğü gibi, izci liderlerinin biri hariç tamamı izcilik çalışmalarının okuldaki derslerine de çok veya kısmi bir şekilde katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Elbette her dersin içeriği ve kazanımları aynı değildir. Dolayısıyla derslerin içerik ve kazanım durumlarına göre izcilik faaliyetlerinin etkisi ve katkısı değişebilmek-

tedir. İzcilik eğitiminin kendi kazanımlarının yanında okulun resmi öğretim programının akademik hedeflerine de katkı sağlıyor olması bu hareketin önemini daha da pekiştirmektedir.

Şahin (2007) tarafından yapılan bir araştırmada veli, izci lideri ve izci öğrenciler gözüyle izcilik faaliyetlerinin çocukların ve gençlerin çoklu zekâ alanlarına katkıları incelemiştir. Söz konusu araştırmada, çeşitli sınırlılıklar içerisinde bile izciliğin, çocukların, içsel, sosyal, bedensel ve doğa zekâsı başta olmak üzere tüm zekâ alanlarında önemli ölçüde katkılar sağladığı tespit edilmiştir.⁴⁵ Bu da öğrencilerin ders başarısına önemli katkılar sağlayacaktır. Amerika'daki bir araştırmada, izci olan gençlerin izci olmayanlara göre daha yüksek bir eğitim düzeyine eriştikleri ayrıca daha yüksek bir üniversite derecesi kazandıkları tespit edilmiştir.⁴⁶

Bu araştırmada, izci liderlerine açık uçlu olarak, izcilik çalışmalarının derslerine ne gibi katkıları olduğu da sorulmuştur. Verilen cevaplar, izcilik çalışmalarının derslerin içerik ve kazanımlarına göre doğrudan veya dolaylı olmak üzere geniş bir çerçevede katkı sağladığını göstermektedir. İzci lideri öğretmenlerin sıklıkla ifade ettikleri katkıların bazıları şu şekildedir:

“Planlı çalışma alışkanlığı kazandılar.”

“Sorumluluklarını yerine getirme alışkanlığı kazandılar.”

“Derste daha disiplinli ve motive oluyorlar.”

“Öğrencilerle iletişimimizi artırdığı için mesajlarımızı daha etkili verebiliyoruz.”

“İzci öğrencilerde kopya çekme davranışı azaldı.”

“Uygulama derslerinde sorunluluk alma, arkadaşlarına yardımcı olma, liderlik etme becerileri kazandılar.”

3.6. İzci Lideri Olmanın Öğretmenlerin Eğitici Becerilerine Etkisi

Liderlik, bir grubun tutum ve davranışları üzerinde etkili olmayı, grubu yönlendirebilmeyi, kurumun amaçlarıyla bireysel amaçları uzlaştırabilmeyi ifade eden bir kavramdır. Liderlik genel olarak

⁴⁵ Cemil Şahin, *İzcilik uygulamalarının Çoklu Zekâ Kuramı Açısından Değerlendirilmesi*, (Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2007).

⁴⁶ Interactive, *Values of Scouts A Study of Ethics and Character*, 6.

başkalarını etkileme sürecidir. Öğretmenlerin eğitsel rolleri karmaşık ve çok boyutludur. Öğretmenlerin sınıf içinde ve sınıf dışında değişik rolleri yerine getirebilmeleri beklenmektedir. Bu rollerin en önemlisi de eğitim liderliği rolüdür. Etkili öğretmenler aynı zamanda etkili eğitim liderliği özelliği gösteren öğretmenlerdir. Sınıfında başarılı olan, okuluna ilişkin açık ve değer merkezli bir vizyona sahip olan, daha çok başarıya yöneltici etkinliklerde bulunan öğretmenler öğretim lideri olarak değerlendirilmişlerdir. Araştırmalar, etkili liderlik gösteren öğretmenlerin çocukları ve sınıfı yönetmede yüksek düzeyde başarılı olduklarını, bu öğretmenlerin derslere daha iyi hazırlandıklarını ve etkili bir biçimde sunduklarını ve sınıfta istenmeyen öğrenci davranışlarının çok alt düzeyde meydana geldiğini ortaya koymaktadır.⁴⁷

İzci liderlerine, aldıkları liderlik eğitiminin (LTK) ve izci lideri olarak yaptıkları etkinliklerin öğretmenlik mesleği becerilerine ne gibi katkısı olduğunu öğrenebilmek için onlara; “İzci lideri olmak sizin eğitimcilik/yöneticilik performansınızı nasıl etkiledi?” şeklinde açık uçlu bir soru sorulmuştur. Bu soruya verilen en yaygın cevapların bir kısmı şöyledir:

“Öğrencileri daha iyi anlamamı ve onlarla daha etkili iletişim kurabilmemi sağladı.”

“Öğrencilerin farklı özelliklerini, yeteneklerini ve ilgilerini tanıma imkânı buluyoruz.”

“Öğrencilere hayat boyu öğrenme becerilerini kazandırılmamda etkili oldu.”

“Öğrencilere karşı daha hoşgörülü ve işbirlikçi olduğumu gördüm.”

“Daha aktif olmamı, kendime güven duymamı ve sosyalleşmemi sağladı.”

“Öğrencilere karşı daha anlayışlı oldum”

Bu verilere göre, izci liderliğinin öğretmenlerin okuldaki öğretim liderliğine katkı sağladığı, öğrencilerle daha etkili iletişim kurmada, daha etkili sınıf yönetimi becerileri kazanmada ve böylece hem öğrencilerin akademik başarılarının artırılmasında hem de

⁴⁷ Refik Balay, *2000’li Yıllarda Sınıf Yönetimi* (Ankara: Pegem Akademi, 2012), 137.

kendi mesleki gelişimlerinde önemli bir katkısının olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Temel insani değerlerin zayıfladığı veya bu değerlerin yeterince önemsenmediği düşüncesi gerek akademik yayınlarda gerekse yazılı ve görsel medyada sıklıkla dile getirilmektedir. Temel insani değerleri benimsemiş ve özümsemiş bireyler yetiştirmek başta aile olmak üzere toplumun ve okulun başlıca görevleri arasında yer almaktadır.

İzcilik, çeşitli yaş gruplarındaki bireylerin zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal, duygusal ve karakter gelişimine katkıda bulunmayı hedefleyen eğitimsel bir gençlik faaliyetidir.

Bu çalışmada hem eğlendirici hem öğretici birtakım faaliyetler ve açık hava etkinlikleriyle okul çalışmalarını destekleyen ve okul dışı uygulamalı bir etkinlik olan izciliğin, değerler eğitimi açısından önemi ve eğitsel değeri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmanın temel ve alt problemleri çerçevesinde elde edilen sonuçlar ana hatlarıyla şöyledir:

İzci lideri öğretmenlerin tamamı izcilik çalışmalarının öğrencilerin ahlaki gelişimlerine katkı sağladığını düşünmektedir. Liderlerin yarısından fazlası bu katkının oldukça yüksek düzeyde olduğunu ifade etmişlerdir.

İzci lideri öğretmenlerin tamamı izcilik çalışmalarının öğrencilerin kişisel becerilerine ve kişilik gelişimlerine katkı sağladığını düşünmektedir. Liderlerin %81,4 gibi büyük çoğunluğu bu katkının oldukça yüksek düzeyde olduğunu söylemiştir.

İzci lideri öğretmenlerin tamamı izcilik çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Liderlerin %74,4 gibi büyük çoğunluğu bu katkının oldukça yüksek düzeyde olduğunu belirtmiştir.

İzci lideri öğretmenlerin tamamı izcilik çalışmalarının öğrencilerin çevre bilinci gelişimlerine katkı sağladığını düşünmektedir. Liderlerin %76,7 gibi büyük çoğunluğu bu katkının oldukça yüksek düzeyde olduğunu ifade etmiştir.

İzci lideri öğretmenlerin biri hariç tamamı izcilik çalışmalarının öğrencilerin okuldaki ders başarısına katkı sağladığını düşünmekte-

dir. Liderlerin %44,2'si bu katkının oldukça yüksek düzeyde olduğunu söylerken, %53,5'i kısmi bir katkı sağladığı görüşündedir.

İzci liderleri, aldıkları liderlik eğitiminin ve yürüttükleri izci liderliği görevinin kendilerinin okuldaki eğitimcilik becerilerine önemli bir katkı sağladığını ifade etmişlerdir.

Elde edilen sonuçlar, izciliğin okul eğitimini desteklediğini, çocukların ve gençlerin fiziksel, sosyal, psikolojik, duygusal ve ahlaki gelişimlerine önemli katkılar sağladığını ve değerler eğitiminde oldukça etkili bir faaliyet olduğunu göstermektedir.

İzciliği değerler eğitiminde farklı kılan en önemli yönü, değerleri sadece bilişsel olarak değil, aynı zamanda duyuşsal ve davranışsal boyutuyla kazandırması ve bu değerlerin çocuklar ve gençler tarafından içselleştirilmesidir. Çünkü izcilik değerleri yaşayarak öğretilir ve öğrenilir. Öğrenildiği de yine yaşantıyla gösterilir. İzcilik metodunun temel elemanlarından biri de yaparak öğrenmedir. İzcilik aktif bir yaşam biçimidir. Baden Powell'ın dediği gibi; *“izcilik öğrenilmez yaşanır”*.

db | 749

Sınırlı bir örneklem grubunun katılımıyla gerçekleştirilen bu mütevazı çalışmanın sınırlılıkları çerçevesinde, izcilik çalışmalarının öğrencilere; sevgi, saygı, arkadaşlık, kötü ve zararlı alışkanlıklardan uzaklaşma, aileye bağlılık, doğruluk, sabır, zorluklarla baş edebilme gücü, dürüstlük, yardımlaşma ve paylaşma, sorumluluk bilinci, vatan ve millet sevgisi, maneviyat duygusu, cesaret, özgüven, disiplin, ekip ruhu, temizlik, çevre bilinci gibi ancak bir kısmını ifade edebildiğimiz temel değerleri kazandırdığı tespit edilmiştir. Çiftçi ve diğerleri (2015) tarafından yapılan benzer nitelikli bir çalışma da bizim bulgularımızı desteklemektedir.⁴⁸

Bu sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

İzcilik faaliyetlerinin değerler eğitimindeki önemi ve eğitsel değeri dikkate alındığında, izcilik biriminin önceki yıllarda olduğu gibi tekrar Milli Eğitim bünyesinde açılması, izcilik federasyonu tarafından yürütülen çalışmalara önemli bir destek sağlayacaktır.

⁴⁸ Sabahattin Çiftçi vd., “Değerler Eğitiminde İzciliğin Yerine İlişkin İzci Lideri Öğretmenlerin Görüşleri”, *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13/29, (Haziran 2015), 415-437.

İzci kulüplerinin tüm okullarda yaygınlaştırılması ve tüm öğrencilerin yaşamlarının bir bölümünde bu faaliyete katılımının teşvik edilmesi sağlanmalıdır.

İzci liderliği eğitimlerinde ve izcilik çalışmalarında, izciliğin esasına uygun olarak izciliğin din ve değerler boyutu ön plana çıkarılmalıdır.

Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarında öğretmen adaylarına izciliği tanıyabilecekleri seçmeli ders veya öğrenci kulüpleri gibi etkinliklerle farkındalık oluşturulmalıdır.

İzcilik eğitiminin öğrenciler üzerindeki kazanımlarını daha geniş bir çerçevede tespit edebilmek için, daha geniş ve farklı örneklem guruplarında izci liderlerinin, izci öğrencilerin, diğer öğretmenlerin, idarecilerin ve velilerin görüşlerine dayalı nitel ve nicel araştırmalar yapılmalı, böylece izciliğin eğitsel değeri üzerinde bütüncül bir değerlendirme imkanına ulaşılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Ataseven, Gülsen. "Çağımızda Değişen değerler ve Aile", *III. Aile Şurası Bildirileri*. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yay., 1998.
- Avcı, Nazmi. *Toplumsal Değerler ve Gençlik*. Ankara: Siyasal Kitabevi, 2007.
- Aydın, M.Zeki. "Okulda Değerler Eğitimi", *Eğitime Bakış*, 6/18, (2010).
- Baden-Powell, *Erkek Çocuklar İçin İzcilik*, Ahmet E. Uysal-Nezih Erkol (Çev.). İstanbul: MEB Yayınları, 1964.
- Baden-Powell. *Scouting for boys*, Erişim 04 Haziran 2020.
<http://www.thedump.scoutscan.com>
- Balay, Refik. *2000'li Yıllarda Sınıf Yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi, 2012.
- Bayraktar, Mehmet. *İslam ve Ekoloji*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1992.
- Baysal Kutlu, Esmâ. *İzcilik Etkinliklerine Katılan ve Katılmayan Öğrencilerin Özgüven Düzeylerinin Karşılaştırılması*, (İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2001).
- Bıyık, İlker. *Ortaöğretim Kurumlarındaki İzcilik Faaliyetlerinin Sosyolojik Açıdan İncelenmesi "Kütahya İli Örneği"*, (Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2001).
- Büyüköztürk, Şener vd. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. 15. Baskı, Ankara: Pegem, 2013.
- Çiftçi vd., Sabahattin. "Değerler Eğitiminde İzciliğin Yerine İlişkin İzci Lideri Öğretmenlerin Görüşleri", *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13/29, (Haziran 2015), 415-437.
- Dam, Hasan. "Çocukluk Dönemi Din eğitimi", *Gelişimsel Basamaklara Göre Din Eğitimi*, Mustafa Köylü (ed.). Ankara: Nobel, 2010.
- Dam, Hasan. *İzcilik Din ve Değerler Eğitimi*. Samsun: Üniversite yayınları, 2011.
- Ekşi, Halil. "Temel İnsani Değerlerin Kazandırılmasında Bir Yaklaşım: Karakter Eğitimi Programları", *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1/1, (2003), 79-96
- Fidan, Nurettin-Erden. Münire, *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Kadioğlu Matbaası, 1999.
- Güngör, Erol. *Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar*. Ankara: Ötügen, 1998.
- Hökekleli, Hayati. *Değerler Psikolojisi ve Eğitimi*. İstanbul: Timaş, 2011.

- <http://kclocke.tripod.com/index-6.html>, Erişim 04 Haziran 2020.
- <http://scout.org/node/67>, Erişim 04 Haziran 2020.
- <http://tdkterim.gov.tr/bts/>, Erişim 04 Haziran 2020.
- http://www.csclub.uwaterloo.ca/u/lkmorlan/Fundamental_Principles.html, Erişim 04 Haziran 2020.
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> Erişim 04 Haziran 2020..
- Interactive, Harris. *Values of Scouts A Study of Ethics and Character*. Boy Scouts of America Youth and Family Research Center, 200), Erişim 04 Haziran 2020.
- <https://filestore.scouting.org/filestore/marketing/pdf/02-882.pdf>
- Karaküçük, Suat. "Osmanlı'da İziciliğin Paramiliter Görünümü", *Milli Eğitim Dergisi*, No:143, (1999).
- Kaymakcan, Recep. "Değer Kavramı ve Gençlerin Dini Değerleri", *Eğitime Bakış*, 6/18, (2010).
- Köylü, Mustafa. "Küresel Bağlamda Değerler Eğitimine Duyulan İhtiyaç", *Değerler ve Eğitimi*. Ed.:Recep Kaymakcan vd., İstanbul: dem., 2007, 287-311.
- Köylü, Mustafa. *Küresel Ahlak Eğitimi*. İstanbul: Dem, 2006.
- MEB. OBESİD. *Liderlik Temel Kursu Kılavuz Kitabı*. Ankara: MEB Yayınları, 1995.
- Macit, Yunus. "Sünnet Verileri Işığında Çevre Eğitiminin Esasları", *Hadis Tetkikleri Dergisi*, 3/2, (2015), 111-128
- MEB. *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (İlkokul 4 ve Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Ankara:MEB, 2018.
- MEB. *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Ankara:MEB, 2018.
- Sapsız, Ali. *Rekreasyonel Bir Etkinlik Olarak İlköğretim İziciliği*, (Ankara: Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi,2008).
- Sisalim, Selahattin. *Gençliğin Yetiştirilmesinde İzicilik*. Ankara: Başarı Matbaası, 1957.
- Şahin, Cemil. *İzcilik uygulamalarının Çoklu Zekâ Kuramı Açısından Değerlendirilmesi*, (Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2007).
- Tarhan, Nevzat. "Değerler En İyi Nasıl Öğretilir?", <http://www.e-psikiyatri.com/degerler-en-iyi-nasil-ogrenilir-29231> Erişim 04 Haziran 2020.
- Tont, Sargun A. *Sulak Bir Gezegenin Öyküleri*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi, 2016.
- Türkiye İzicilik Federasyonu (TİF). *İzcilik*. Ankara: Türk Hava Kurumu Basımevi, 2002.
- WOSM. *The Essential Characteristics of Scouting*. Switzerland: World Scout Bureau, 1998), 10-11, Erişim 04 Haziran 2020. <http://www.scout.org>
- Yıldırım, Ali-Şimşek. Hasan, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. 9. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara, 2013.
- Yıldız, Kazım vd. *Çevre Bilimi ve Eğitimi*. Ankara: Gündüz Yayıncılık, ts.

A Qualitative Research on The Importance and Educational Value of Scouting in Values Education

Hasan DAM *

Extended Abstract

Values are important for ensuring continuation of a society's own existence and unity. Any societal unity and serenity is possible only when values are transferred to the new generations. Recently, the problem of the being weakened of basic human values or the thought that those values are not given importance is often addressed by both academic world and social media. Bringing up new generations who adopt and internalize basic human values take place among the main duties of family, society, and schools.

In our day, all countries try to bring up not only well-educated generations academically but also good people who have affective, are aware of societal and his/her own values and internalize those values. For this reason, education for character and values is given a special importance at both official and non-official educational settings. Besides bringing values at official and hidden teaching programs, various educations for character and values programs are run. Thus, one of the activities is the activities of Scouting that bring up children and young within nature by some entertaining open-air activities and try to have them basic values.

Scouting is an educational youth activities that has an over a hundred years of history, has organizations at 164 countries and has more than 40 million members in the world; tries to contribute to mental, physical, spiritual, social, emotional and character development of children and young people who have volunteer, non-politics, international, uniformed and at various age groups.

Scouting is an educational tool that handles children and young people with their features as a whole, develops their physical and spiritual health and ensures their free time effectively in the frame of a program. Scouting with its features is an educational activity that acquires applied knowledge, skill, and character for children and young rather than teaching in a course format. For this reason, scouting is evaluated as an extracurricular activity supporting school education in the whole world and scouting organizations have been established as both affiliated and out of schools.

The main mission of scouting is to help build a better world where people may self-actualized themselves as individuals and play a constructive role in the society through a value system based on Scouting Oath and Law by contributing to the youth education.

* Associate Professor, Ondokuz Mayıs University Faculty of Divinity, Department of Religious Education, Samsun, Turkey, hasan.dam@omu.edu.tr, Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0001-7975-3096>

Scouting work is done thorough camp and countryside activities that both scout leaders, children and young like very much. Teachers participate in these activities as leaders or guides and watch children to raise themselves.

Unlike in school education, scouting teaches children not only how the life is won, but how it may be lived. The purpose of scouting education is to make children and young people not only self-thinker creatures, but a spiritual and developed person who knows how to serve to others and to serve the community.

The purpose of this study is to put forth scouting activities in terms of values education, its educational values and basic values brought to the children based on the experiences and thoughts of their teachers who are scout leaders. In this direction, the following sub-problems are examined:

1. Do scouting activities have an effect on the moral development of the child?
2. Do scouting activities have an effect on the development of personality?
3. Do scouting activities have an effect on the social development of the child?
4. Do scouting activities have an effect on development of environmental consciousness of the child?
5. Do scouting activities have an effect on the course success of the child?
6. Does being a scout leader affect teachers' teaching skills?

The sample of the research consists of 43 scout leaders who work at various cities and were chosen by criteria sampling method. The data of the research was collected by researcher thorough structured interview form. Descriptive analysis method was used in analyzing data.

The results obtained within the framework of main and the sub-problems of the research are as follow:

All the scout leader teachers think that scouting activities contribute to the moral development of the children. More than half of the leaders stated that this contribution was quite high level.

All the scout leader teachers think that scouting activities contribute to the personal skills and personality developments of the children. The vast majority of the leaders like 81,4 percent stated that this contribution was quite high level.

All of the scout leader teachers stated that scouting activities contributed to the social development of the children. Most of the leaders like 74,4 percent stated that this contribution was quite high level.

All of the scout leader teachers think that scouting activities contributed to the development of environmental consciousness of the children. The great majority of the leaders like 76, 7 percent stated that this contribution was quite high level.

All but one of the scout leader teachers think that scouting activities contribute to the course success of the students at schools. While 44,2 percent of leaders stated that this contribution was quite high level, 53,5 percent of the leaders believe that it had a partial contribution.

Scouting leaders stated that the leadership training they received, and their scout leadership role had an important contribution on their educational skills at their schools.

Obtained results indicate that scouting supports school education, has an important contribution to the physical, social, psychological, emotional and moral developments of children and young and it is an quite effective activity for values education.

Within the framework of limitations of this modest study conducted with the participation of a limited sample group, it was confirmed that scouting activities bring students love, respect, friendship, abstinence from bad and harmful habits, loyalty to the family, truthfulness, patience, power to cope with difficulties, honesty, cooperation and sharing, sense of responsibility, love of country and nation, sense of spirituality, courage, self-confidence, discipline, team spirit, environmental awareness and other basic values which we could express only a part here.

Keywords: Religious Education, Values Education, Scouting, Values.

